

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiārvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Quomodo dicitur pater esse in filio, & filius in patre, & spiritus sanctus in
vtroq[ue] E. F

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

& his similia quasi distinctè ponere. In his ergo verbis trium personarum æqualitatem breuiter complexus est Aug. Quia alius alium nec æternitate, nec magnitudine, nec potentia superat. Quod autem æternitate aliqua trium personarū alium non excedat, supra ostensum est, ubi coæternitas trium personarum insinuata est.

Hic de magnitudine, quod ea aliqua personarum aliam non excedit.

NVNC igitur superest ostendere, quod magnitudine vel potētia alius alium nō excedat; & prius de magnitudine videamus.

Quod est maior vna persona alia, nec maius aliquid duæ quam vna, nec tres vel duæ quam vna.

*Aug. ca. 10. SCIENDVM est ergo quia pater non est filio,
C vlt. l. 6. de nec pater vel filius maior spiritu sancto, nec mai
Trin. in fin. aliquid duæ personæ simul sunt, quam vna, nec
Lib. 3. de or
thodoxa fi
de cap. 6. tres simul maius aliquid quam duæ: nec maiore est
in vna: quia tota est in singulis. Vnde Ioā. Damas.
Tuxta latinā ait: Confitemur Deitatis naturam omnē perfectē
interpretationem. esse in singula suarum hypostaseō, id est, persona
rum: omnē in patre, omnē in filio, omnem in Sp.
sancto. Ideo perfectus Deus pater, perfectus Deus
filius, perfectus Deus spiritus sanctus.*

*Quomodo dicitur esse Deus pater in filio, & filius
in patre, & spiritus sanctus in utroq;, & sin
gulus in singulis.*

*Cap. i. ad
medium.*

Et inde est quod pater dicitur esse in filio, &
filius in patre, & spiritus sanctus in utroq;, & sin
gulus in singulis. Vnde Aug. in lib. de fide ad Pe
trum: Propter unitatem naturalem totus pater
in filio & spiritu S. est, totus quoq; spiritus sanctus
in patre & filio est. Nullus horum extra quēlibet
ipsorum est, propter diuinæ naturæ unitatē. Ecce
hic aperit aliquatenus: non enim plenē potest tā
tum

tum ab homine reserari arcanū: ex qua intelligētia dicatur singula personarū tota esse in aliis. Vn Hilar. in ex-
de etiā Hilār. ista interius p̄quirēns in lib. 3. de o: d̄s 1. b. 3.
Trin. ait: Affert plerisq; obscuritatem sermo Do- Iōan. 14. b.
mini cū dicit: Ego in patre, & pater in me est: nec Ibid. paulo
immerito. Natura n. intelligentiæ humanae ratio- inferius.
nē dicti huius nō capit, nec exemplum aliquod rebus diuini comparatio humana præstabit. Sed quod non intelligibile est homini, Deo possibile est. Cognoscendum itaque atq; intelligendū est quid sit illud. Ego in patre, & pater in me est: si tāmē cōprehendere hoc ira vt est valebit: vtq; nā-
tura rerum pati non posse æstimatur, id diuinæ veritatis ratiō cōsequatur. Patrem ergo in filio, & filium in patre esse plenitudo invtroq; diuinitatis Ibid. paulo
perfecta est, quia plenitudo diuinitatis est in filio: inferius:
q; in patre est, hoc & in filio est: q; in ingēnito est,
hoc in genito, alter ab altero, & vterq; vnum. Is scil. qui est nihil habēs q; non sit etiam in eo à quo
est, non duo vnum, sed aliud in alio: quia non aliud in vtroq; vt vnum sint in fidē nostrā vterq; nō v-
nus, nec eundē vtrūque: nec aliud consitemur,
quia Deum ex Deo natum, nec eundem nā: iuitas,
nec aliud esse permittit. Eandem ergo in vtroq; &
virtutis similitudinem, & deitatis plenitudinem
confitemur: quia veritas dicit, Ego in patre, & pā- Hilar. ad fi-
ter in me est. Omnia n. filius accepit à patre: nā si nem lib. 3.
patrem eiusdem qui genuit accepit, neuter ergo pfectus est: deesset n. ei vnde decessit: nec plenitudo in eo erit, qui ex portione constituerit. Neuter ergo pfect⁹ est, si plenitudinē suam & qui genuit, amittit nec qui nat⁹ est consequitur. Fāciamur ei-
go quod pater est in filio, & filius in patre, & Deus in Deo, vt idem Hilār. ait in 7. lib. de Trin. non p̄r duplē cōuenientium generū coniunctionem, nec p̄r insitā capacioris substātiæ naturā: sed p̄r naturę vnitā similitudinem, p̄r natīuitatē

viuentis ex viuente natura: dum re non differt, dum naturam Dei non degenerat natuitas, dum non aliud al. quid ex Deo quam Deus nascitur: di nihil in his nouum est, nihil alienum, nihil separabile. Ecce his verbis, prout humana permittit infirmitas, aperitur ex quo sensu Christus dixerit esse in patre, & patrem in se. Ex eodem etiam sensu intelligitur spiritus S. esse in utroque, & singularia personarum in singulis: quia scilicet in singulis est eadem plenitudo divinitatis, & unita similitudo naturae: quia non est maior divina natura in aliqua harum personarum, sed unius & indiferentis naturae sunt hec tres personae. Ideoq; altera in altera esse dicitur, ut predictum est. Vnde Ambrosius predictorum verborum sententiam nobis aperiens super epistolam 2. ad Corint. 5 ait: Per hoc intelligitur pater esse in filio, & filius in patre; quia una est eorum substantia. Ibi enim est unitas, ubi nulla diuersitas. Ecce tribus illustrium virorum testimonii, scilicet Augustini, Hilarii, atque Ambrosii in eodem concurrentibus revelatione spiritus sancti in eis loquentis, pie credere voluntibus ostenditur (tamen quasi per speculum & in enigma) qualiter accipiendum sit, cum dicitur pater in filio esse, vel filius in patre, vel spiritus in utroque.

*Amb. to. 5.
Explanatio-
ne ad 5. cap.
2 ad Corin-
thi in fine.*

t. Cor. 12. 4.

*Ad id quod cooperat reddit scilicet ut ostendat quod ma-
gnitudine alius alium non
superat.*

SED iam nunc ad propositum redeamus, cœpto que insistamus, ostendentes quod magnitudine nulla trium personarum aliam superat: quia nulla maior aliis, nec maius aliquid sunt duæ quam una, nec tres quam duæ, nec maior Deus quam singuli horum, quia singulus horum perfectus est, nec est quo crescat illa perfectio.

Quod